

Istungidokument

B9-0205/2024

3.4.2024

RESOLUTSIOONI ETTEPANEK

nõukogu ja komisjoni avalduste alusel

vastavalt kodukorra artikli 132 lõikele 2

abordiõiguse lisamise kohta Euroopa Liidu põhiõiguste hartasse
(2024/2655(RSP))

Predrag Fred Matić, Cyrus Engerer, Iratxe García Pérez, Evelyn Regner, Katarina Barley, Helène Fritzon, Gabriele Bischoff, Maria Noichl, Birgit Sippel, Robert Biedroń, Laura Ballarín Cereza, Vilija Blinkevičiūtė, Sylvie Guillaume, Evin Incir, Marina Kaljurand, Łukasz Kohut, Maria-Manuel Leitão-Marques, Radka Maxová, Alessandra Moretti, Matjaž Nemeč, Carina Ohlsson, Thijs Reuten, Isabel Santos, Vera Tax

fraktsiooni S&D nimel

Valérie Hayer, María Soraya Rodríguez Ramos, Samira Rafaela, Hilde Vautmans, Dominique Riquet, Guy Lavocat, Abir Al-Sahlani, Martin Hojsík, Olivier Chastel, Gilles Boyer, Irena Joveva, Sylvie Brunet, Klemen Grošelj, Karin Karlsbro, Fabio Massimo Castaldo, Marie-Pierre Vedrenne, Max Orville, Stéphane Bijoux, Fabienne Keller, Catherine Chabaud, Nathalie Loiseau, Jérémy Decerle, Salima Yenbou, Sandro Gozi, Ilana Cicurel, Laurence Farreng, Catherine Amalric, Christophe Grudler, Irène Tolleret, Karen Melchior

fraktsiooni Renew nimel

Gwendoline Delbos-Corfield, Diana Riba i Giner, Sylwia Spurek, Tilly Metz, Kim Van Sparrentak, Francisco Guerreiro, Mounir Satouri, Damien Carême, Thomas Waitz, Ville Niinistö, Alice Kuhnke, Jakop G.

Dalunde, Pär Holmgren

fraktsiooni Verts/ALE nimel

Eugenia Rodríguez Palop, Manon Aubry, Malin Björk, Leila Chaibi, José

Gusmão, Marina Mesure, Younous Omarjee, Dimitrios Papadimoulis,

Manu Pineda, Idoia Villanueva Ruiz, Nikolaj Villumsen

fraktsiooni The Left nimel

Tomas Tobé, Jessica Polfjärd, Arba Kokalari, Jörgen Warborn, David

Lega

Euroopa Parlamendi resolutsioon abordiõiguse lisamise kohta Euroopa Liidu põhiõiguste hartasse (2024/2655(RSP))

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse 1950. aasta Euroopa inimõiguste konventsiooni,
- võttes arvesse 1979. aasta konventsiooni naiste diskrimineerimise kõigi vormide likvideerimise kohta,
- võttes arvesse 2000. aasta Euroopa Liidu põhiõiguste hartat (edaspidi „harta“),
- võttes arvesse oma 13. veebruari 2019. aasta resolutsiooni tagasilöökide kohta naiste õiguste ja soolise võrdsuslikkuse valdkonnas ELis¹,
- võttes arvesse oma 14. novembri 2019. aasta resolutsiooni seksuaalkasvatuse kriminaliseerimise kohta Poolas²,
- võttes arvesse oma 26. novembri 2020. aasta resolutsiooni abordiõiguse *de facto* keelustamise kohta Poolas³,
- võttes arvesse oma 11. novembri 2021. aasta resolutsiooni Poola *de facto* abordikeelu esimese aastapäeva kohta⁴,
- võttes arvesse oma 24. juuni 2021. aasta resolutsiooni seksuaal- ja reproduktiivtervise ning seonduvate õiguste olukorra kohta ELis seoses naiste tervisega⁵,
- võttes arvesse oma 5. mai 2022. aasta resolutsiooni Ukraina vastase sõja mõju kohta naistele⁶,
- võttes arvesse oma 9. juuni 2022. aasta resolutsiooni ülemaailmse ohu kohta abordiõigusele ja abordiõiguste võimaliku tühistamise kohta USAs Ülemkohtu poolt⁷,
- võttes arvesse oma 7. juuli 2022. aasta resolutsiooni USA Ülemkohtu otsuse kohta tühistada abordiõigus Ameerika Ühendriikides ning vajaduse kohta kaitsta abordiõigust ja naiste tervist ELis⁸,
- võttes arvesse 22. novembri 2023. aasta resolutsiooni Euroopa Parlamendi ettepanekute

¹ ELT C 449, 23.12.2020, lk 102.

² ELT C 208, 1.6.2021, lk 24.

³ ELT C 425, 20.10.2021, lk 147.

⁴ ELT C 205, 20.5.2022, lk 44

⁵ ELT C 81, 18.2.2022, lk 43.

⁶ ELT C 465, 6.12.2022, lk 155.

⁷ ELT C 493, 27.12.2022, lk 120.

⁸ ELT C 47, 7.2.2023, lk 268.

kohta aluslepingute muutmiseks⁹,

- võttes arvesse Maailma Terviseorganisatsiooni (WHO) suuniseid „Safe abortion: technical and policy guidance for health systems“ (Ohutu abort: tehnilised ja poliitilised suunised tervishoiusüsteemidele),
 - võttes arvesse WHO 2017.–2021. aasta strateegiat „Women’s health and well-being in Europe: beyond the mortality advantage“ (Naiste tervis ja heaolu Euroopas: enam kui suremusega seotud eelis) ning 2016. aasta seksuaal- ja reproduktiivtervise tegevuskava kestliku arengu tegevuskava 2030 elluviimiseks Euroopas – kedagi ei jäeta kõrvale,
 - võttes arvesse komisjoni 5. märtsi 2020. aasta teatist „Võrdõiguslik liit: soolise võrdõiguslikkuse strateegia 2020–2025“ (COM(2020)0152),
 - võttes arvesse komisjoni 12. novembri 2020. aasta teatist „Võrdõiguslikkuse liit: LGBTIQ-inimeste võrdõiguslikkuse strateegia 2020–2025“ (COM(2020)0698),
 - võttes arvesse inimõiguste ülddeklaratsiooni,
 - võttes arvesse Euroopa inimõiguste ja põhivabaduste kaitse konventsiooni ning Euroopa Inimõiguste Kohtu praktikat,
 - võttes arvesse Euroopa Nõukogu naistevastase vägivalla ja perevägivalla ennetamise ja tõkestamise konventsiooni, mis avati allkirjastamiseks Istanbulis 11. mail 2011 (edaspidi „Istanbuli konventsioon“) ja mille EL ratifitseeris 28. juunil 2023,
 - võttes arvesse ÜRO inimõiguste komitee üldist märkust nr 36 (2018) kodaniku- ja poliitiliste õiguste rahvusvahelise pakti artikli 6 kohta, mis käsitleb õigust elule,
 - võttes arvesse oma 18. jaanuari 2024. aasta resolutsiooni põhiõiguste olukorra kohta Euroopa Liidus – 2022. ja 2023. aasta aruanne¹⁰,
 - võttes arvesse oma 28. veebruar 2024. aasta resolutsiooni õigusriigi olukorda käsitleva Euroopa Komisjoni 2023. aasta aruande kohta¹¹,
 - võttes arvesse kodukorra artikli 132 lõiget 2,
- A. arvestades, et seksuaal- ja reproduktiivtervise ja -õiguste, sealhulgas ohutu ja seadusliku aborti kättesaadavus on põhiõigus; arvestades, et seksuaal- ja reproduktiivtervise ja -õiguste järgimine on oluline inimväärikuse kaitsmiseks ning lahutamatu seotud seksuaalse ja soolise vägivalla vastu võitlemisega ning soolise võrdõiguslikkuse ja paljude muude inimõiguste saavutamiseks, nagu inimese õigus elule, tervisele, eraelu puutumatusel, isiku turvalisusele, mittediskrimineerimisele, võrdsusele seaduse ees ning kaitsele piinamise ja muu julma, ebainimliku või alandava kohtlemise või karistamise eest;
- B. arvestades, et naiste, tütarlaste ja kõigi rasestuda võivate isikute inimõiguste täielikuks

⁹ Vastuvõetud tekstid, P9_TA(2023)0427.

¹⁰ Vastuvõetud tekstid, P9_TA(2024)0050.

¹¹ Vastuvõetud tekstid, P9_TA(2024)0108.

teostamiseks on väga oluline, et inimesed saaksid kasutada oma reproduktiivset sõltumatust, kontrollida oma reproduktiivvelu ning otsustada, kas, millal ja kuidas lapsi saada; arvestades, et igaüks peaks saama otsustada oma keha üle ja tagada tuleb täielik autonoomia;

- C. arvestades, et hartas on sätestatud ELis elavate inimeste peamised põhiõigused ja -vabadused; arvestades, et ohutu ja seadusliku aborditeenuse kaitse mõjutab otseselt selliste hartas tunnustatud õiguste tõhusat kasutamist nagu inimväärikus, isiklik autonoomia, võrdõiguslikkus ja kehaline ning vaimne puutumatus; arvestades, et aborditeenusest ilmajätmise kujutab endast nende põhiõiguste rikkumist;
- D. arvestades, et ÜRO inimõiguste komitee on konkreetselt tunnistanud, et üksikisiku otsus raseduse vabatahtliku lõpetamise kohta kuulub eraelu puutumatus õiguse kohaldamisalasse; arvestades, et ÜRO inimõiguste komitee on ka leidnud, et suutmatus tegutseda kooskõlas naise otsusega teha seaduslik abort on eraelu puutumatus õiguse rikkumine, sealhulgas juhul, kui kohtusüsteem sekkub sellise otsuse tegemisse;
- E. arvestades, et ÜRO naiste diskrimineerimise likvideerimise komitee märkis oma üldises soovitus nr 35 sõnaselgelt, et aborti kriminaliseerimine on naiste seksuaal- ja reproduktiivtervise ja -õiguste rikkumine ja soolise vägivalla vorm, ning nõudis tungivalt, et riigid tunnistaksid kehtetuks kõik õigusaktid, millega abort kriminaliseeritakse;
- F. arvestades, et seksuaal- ja reproduktiivtervis ja -õigused kuuluvad ÜRO kestliku arengu eesmärkide hulka, eelkõige seoses eesmärgiga 3.7, milles nõutakse üldist juurdepääsu seksuaal- ja reproduktiivtervishoiu teenustele, sealhulgas pereplaneerimisele, teabele ja haridusele, ning reproduktiivtervise integreerimist riiklikesse strateegiatesse ja programmidesse, ning eesmärgiga 5.6, milles juhitakse tähelepanu vajadusele tagada üldine juurdepääs seksuaal- ja reproduktiivtervisele ja -õigustele, nagu lepiti kokku kooskõlas rahvastiku ja arengu rahvusvahelise konverentsi tegevusprogrammi ning Pekingi tegevusprogrammiga ja nende läbivaatamiskonverentside lõppdokumentidega;
- G. arvestades, et vähem piiravate abordiseadustega riikides on abortide määr üldiselt madalam kui riikides, kus abordiseadused on väga piiravad¹²; arvestades, et selleks, et tagada täielik kehaline autonoomia ning vähendada soovimatuid rasedusi ning võimaldada inimestel teha teadlikke otsuseid oma elu ja keha kohta, on väga oluline kõigi juurdepääs põhjalikule, eakohasele ja tõenduspõhisele seksuaal- ja suhteharidusele, samuti kvaliteetsetele, kättesaadavatele, ohututele ja tasuta rasestumisvastastele vahenditele ja pereplaneerimise alasele nõustamisele; arvestades, et eakohane põhjalik seksuaalharidus on väga oluline laste ja noorte oskuste arendamisel tervislike, võrdsete ja turvaliste suhete loomiseks, pöörates erilist tähelepanu soonormidele, soolisele võrdõiguslikkusele, suhete võimudünaamikale, nõusolekule ja piiride austamisele; arvestades, et see aitab kaasa ka soolise võrdõiguslikkuse saavutamisele;
- H. arvestades, et 4. märtsil 2024 toimunud pöördelise tähtsusega hääletusel sätestasid Prantsusmaa seadusandjad taganud abortiõiguse Prantsusmaa põhiseaduses; arvestades,

¹² ÜRO inimõiguste ülemvoliniku büroo „[Information series on sexual and reproductive health and rights – abortion](#)“ (Teabeseeria seksuaal- ja reproduktiivtervise ja -õiguste ning aborti kohta), 2020.

et Prantsusmaa on esimene riik maailmas, kus abort on sõnaselgelt tunnistatud põhiseaduslikuks õiguseks; arvestades, et põhiseaduse seekordse läbivaatamise eesmärk on kehtestada kaitsemeede seoses abordiõigustest taganemisega ELis ja kogu maailmas, sealhulgas USAs, Poolas, Ungaris ja Maltal; arvestades, et feministlike organisatsioonide ja parlamendiliikmete töö ja pühendumus Prantsusmaal oli keskse tähtsusega enamuse tagamisel abordiõigusele antud põhiseadusliku kaitse toetamisel;

- I. arvestades, et alates abordiõiguse lisamisest Prantsusmaa põhiseadusesse on sarnaseid algatusi juba kaalutud ka teistes riikides, näiteks Hispaanias ja Rootsis, mis näitab, et Euroopa peab reageerima taganemisele soolisest võrdõiguslikkusest ning seksuaal- ja reproduktiivtervise ja -õigustega seonduvast ning kaitsma rünnaku all olevaid õigusi põhiseaduse abil;
- J. arvestades, et positiivsete seadusandlike muudatustega peab kaasnema rahaline toetus, et teha aborditeenusele juurdepääsu õigus reaalsuseks;
- K. arvestades, et kuigi mõned seksuaal- ja reproduktiivtervise ja -õiguste standardid on ELis maailma kõrgeimaid, seisavad naised ja LGBTIQ+ kogukonna liikmed endiselt silmitsi takistustega oma kehalise autonoomia kasutamisel; arvestades, et need takistused võivad olla õiguslikud, poliitilised, rahalised, kultuurilised või teabega seotud;
- L. arvestades, et mõnes liikmesriigis kehtivad endiselt ülimalt piiravad seadused, millega on keelustatud abordi tegemine, välja arvatud rangelt kindaks määratud asjaoludel, mille tulemusel on naised sunnitud laskma teha ebatavalisi ja eluohtlikke protseduure, reisima teistesse riikidesse või kandma raseduse lõpuni oma tahte vastaselt, mis on inimõiguste rikkumine ja soolise vägivalla vorm; arvestades, et mõned liikmesriigid, kes on seadustanud abordi sooviavalduse alusel või mitmesugustel sotsiaalsetel põhjustel, säilitavad endiselt konkreetsed kriminaalkaristused abortide eest, mis tehakse väljaspool kohaldatavate õigusnormide reguleerimisala;
- M. arvestades, et mitmed liikmesriigid püüavad praegu seksuaal- ja reproduktiivtervisele ja -õigustele juurdepääsu veelgi piirata väga piiravate seadustega, mille tulemuseks on piiratud juurdepääs tervishoiule ning sooline diskrimineerimine ja vägivald; arvestades, et need algatused ja tagasilöögid takistavad inimeste õiguste tagamist, pärsivad riikide arengut ning õhnestavad demokraatiat, Euroopa väärtusi ja põhiõigusi;
- N. arvestades, et koordineeritud ja hästi rahastatud taganemine soolisest võrdõiguslikkusest, LGBTIQ+ mitmekesisusest ja feminismist kogub jõudu kogu maailmas; arvestades, et kogu maailmas püüavad tagurlikud jõud ning ülikonservatiivsed usulised ja paremäärmuslikud osalejad pöörata tagasi aastakümnete jooksul tehtud edusammud inimõiguste valdkonnas ning suruda peale kahjuliku maailmavaate soorollidele perekonnas ja avalikus elus; arvestades, et need liikumised ja rünnakud on tihedalt seotud ülemaailmse demokraatia autoritaarse vähendamise suundumusega; arvestades, et see kujutab endast selget ohtu õigusriigile Euroopas;
- O. arvestades, et need soolise võrdõiguslikkuse ja õiguste vastased liikumised ründavad konkreetselt seksuaal- ja reproduktiivõigusi ning naiste autonoomiat ning mõjutavad õigusakte ja poliitikat, mistõttu rakendatakse mitmes liikmesriigis tagurlikke algatusi, mille eesmärk on õhnestada seksuaal- ja reproduktiivtervist ja -õigusi;

- P. arvestades, et pärast ebaseadusliku konstitutsioonikohtu 22. oktoobri 2020. aasta otsust¹³, millega kaasnes *de facto* abordikeeld ja vähemalt kuue naise surm, on Poola veelgi piiranud juurdepääsu seaduslikule abordile; arvestades, et naised olid uurimise all väidetavate abortide tõttu ning inimõiguste ja reproduktiivõiguste kaitsjaid on süüdistatud selle eest, et nad aitasid naistel saada aborditeenuseid või protesteerisid abortiõiguse pärast; arvestades, et Euroopa Inimõiguste Kohtu hiljutises otsuses kohtuasjas *M.L. vs. Poola* leiti, et on rikutud Euroopa inimõiguste konventsiooni artiklit 8, mis käsitleb õigust era- ja perekonnaelu austamisele, kui tegemist on naisega, kes oli sunnitud reisima aborti tegemiseks välismaale, tehes märkimisväärsed isiklikke kulusi ja olles oma peretoetuste võrgustikust eemal, millel on märkimisväärne psühholoogiline mõju;
- Q. arvestades, et vastvalitud Poola valitsus on võtnud kohustuse esitada uued seadused, et tagada naiste õigused ja juurdepääs seksuaal- ja reproduktiivtervisele ja -õigustele, sealhulgas abidiravile; arvestades, et kahjuks lükati Poola Seimis viie nädala võrra edasi hääletus ettepanekute üle, mis käsitlevad aborditeenuse dekriminaliseerimist ja sellele kättesaadavuse tagamist, kuid õnneks on see hääletus kavandatud 10. aprilliks 2024;
- R. arvestades, et Maltal on abort *de facto* keelatud ja kriminaliseeritud; arvestades, et 2023. aasta juuli reformiga kaasnes Malta parlamendis murettekitav muutus, millega kaotati õigused ning lisati aborditeenuse kättesaadavusele veelgi rohkem riske ja tõkkeid kui varem; arvestades, et osana nendest takistustest võivad arstid raseduse katkestada ainult siis, kui inimese elu on otseselt ohus ja enne „loote elujõulisust“, ning nad peavad suunama sureva raseda kolmest konsultandist koosnevasse meditsiinikomisjoni; arvestades, et tõsise terviseohu juhtumid on seadusest välja jäetud; arvestades, et Maltal ei saa vähktõbe põdevat rasedat ravida ja ta peab enne vähiravi saamist ootama ära lapse sünni, mis vähendab eduka ravi võimalusi;
- S. arvestades, et medikamentoosne abort ei ole Slovakkias ega Ungaris seaduslik; arvestades, et 2022. aasta septembris võttis Ungari vastu dekreeði, millega kohustati aborti taotlemaid naisi kuulama „loote südamelööke“; arvestades, et Slovakkias on täheldatud korduvaid katseid piirata parlamendis vastuvõetavate tagasiulatuvate seaduseelnõude abil aborditeenuste kättesaadavust;
- T. arvestades, et aborti kättesaadavus on vähenenud ka Itaalias¹⁴; arvestades, et sellistes riikides nagu Itaalia, Slovakkia ja Rumeenia on valdav enamik arste kuulutanud end veendumuste tõttu keeldujateks, mis muudab mõnes piirkonnas *de facto* juurdepääsu abordile äärmiselt keeruliseks; arvestades, et teistes liikmesriikides, näiteks Horvaatias¹⁵, keelatakse juurdepääs õigeaegsele ja asjakohasele abordile praktiliste takistuste tõttu;

¹³ Euroopa Inimõiguste Kohtu otsus konstitutsioonikohtu kohta, kohtuasi *Xero Flor w Polsce sp. z o.o. vs. Poola* (Taotlus nr 4907/18), vt punkt 289.

¹⁴ Euroopa Nõukogu, „[Resolution CM/ResChS\(2016\)3 Confederazione Generale Italiana del Lavoro \(CGIL\) v. Itaalia, kaebus nr 91/2013](#)“, 2016; Euroopa Parlament, „[Briefing: Naiste õiguste ja soolise võrdõiguslikkuse komisjoni lähetus Itaaliasse 17.–19. detsembril 2018](#)“, detsember 2018.

¹⁵ RODA, „[Support for access, safe and legal termination of pregnancy in Croatia](#)“ (Toetus raseduse juurdepääsetavaks, turvaliseks ja seaduslikuks lõpetamiseks Horvaatias), 6. mai 2022.

- U. arvestades, et Belgia föderaalparlamendis on viibinud mitu katset abordi täielikuks dekriminaliseerimiseks Belgias;
- V. arvestades, et mõnes riigis on abordiprotseduurid ja erapooletu nõustamine endiselt tabud ning moodustavad harva osa kohustuslikust meditsiinilisest koolitusest, mille tulemuseks on arstide teadmiste ja praktika puudumine, mis kahjustab patsientide füüsilist ja vaimset tervist;
- W. arvestades, et desinformatsioon abordi kohta, sealhulgas internetis, kujutab endast tõelist takistust naiste autonoomiale; arvestades, et kuni viimase ajani peeti Saksamaal arstide veebisaitidel teabe andmist medikamentoosse abordi meetodite kohta abordi reklaamimiseks ja seda karistati; arvestades, et nn abordi reklaamikeeld tühistati alles 2022. aasta juulis;
- X. arvestades, et Ukraina pagulased ei ole mõnes liikmesriigis saanud aborditeenuseid, sealhulgas seksuaalse vägivalla juhtumite korral, mis kujutab endast nende inimõiguste rasket rikkumist ja võrdub piinamise ning ebainimliku või alandava kohtlemisega;
- Y. arvestades, et seksuaal- ja reproduktiivtervisele ning -õigustele, eelkõige abordile juurdepääsu kriminaliseerimine, selle edasilükkamine ja keelamine on soolise vägivalla vorm; arvestades, et need piirangud ja keelud ei vähenda abortide arvu, vaid sunnivad inimesi reisima pikki vahemaid või kasutama ohtlikke aborte, mis muudab nad ka kriminaaluurimise ja süüdistuse esitamise suhtes haavatavaks; arvestades, et need mõjutavad isikuid, kellel on kõige vähem vahendeid ja teavet; arvestades, et peaaegu kõik ohtliku abordi tagajärjel suuremise juhtumid leiavad aset riikides, kus abordi tegemine on väga piiratud; arvestades, et neid surmajuhtumeid on võimalik ära hoida; arvestades, et ohtlik abort on emade haigestumuse peamine, kuid ennetatav põhjus;
- Z. arvestades, et tõrjutud isikud ja rühmad, sealhulgas rassilised, etnilised ja usuvähemused, rändajad, ebasoodsa sotsiaal-majandusliku taustaga inimesed, maapiirkondades elavad inimesed, puuetega inimesed, LGBTIQ+ kogukonna liikmed ja vägivalla ohvrid seisavad tervishoiuteenuste kättesaadavusel sageli silmitsi täiendavate takistuste, läbipõimunud diskrimineerimise ja vägivallaga; arvestades, et see tuleneb seadustest ja poliitikast, mis võimaldavad sundivaid seksuaal- ja reproduktiivtervishoiu tavasid ning suutmatust tagada mõistlikke abinõusid juurdepääsuks kvaliteetsele ravile ja teabele;
1. tuletab veel kord meelde, et seksuaal- ja reproduktiivtervis ja -õigused on põhilised inimõigused, mida tuleks kaitsta ja tugevdada ning mida ei tohi mingil juhul nõrgendada ega ära võtta;
 2. tuletab meelde ELi võetud kohustust edendada, kaitsta ja täita iga üksikisiku, eelkõige iga naise ja tüdruku õigust kehalisele autonoomiale ja täielikule kontrollile oma seksuaalsuse ning seksuaal- ja reproduktiivõigustega seotud küsimuste üle, ilma diskrimineerimise, sunni ja vägivallata;
 3. nõuab tungivalt, et Euroopa Ülemkogu käivitaks konvendi aluslepingute läbivaatamiseks, nagu on nõutud parlamendi 9. juuni 2022. aasta ja 22. novembri 2023. aasta resolutsioonides, ning võtaks vastu parlamendi 22. novembri 2023. aasta resolutsioonis sisalduva ettepaneku lisada hartasse seksuaal- ja reproduktiivtervis ning

õigus ohutule ja seaduslikule abordile ning muuta seda järgmiselt:

Artikkel 3

Õigus isikupuutumatussele *ja kehalisele sõltumatussele*

2a. Igaühel on õigus kehalisele sõltumatussele, vabale, teadlikule, täielikule ja üldisele juurdepääsule seksuaal- ja reproduktiivtervisele ja -õigustele ning kõigile sellega seotud tervishoiuteenustele, sealhulgas ohutule ja seaduslikule abordile, ilma diskrimineerimiseta;

4. mõistab kõige karmimalt hukka tagasilanguse naiste õiguste valdkonnas ning kõik regressiivsed katsed piirata või kaotada seksuaal- ja reproduktiivtervise ja -õiguste ja soolise võrdõiguslikkuse olemasolevat kaitset kogu maailmas, sealhulgas ELi liikmesriikides, ning kõik ähvardused, hirmutamise ja ahistamise, mis on suunatud inimõiguste kaitsjate ja kodanikuühiskonna organisatsioonide vastu, kes töötavad nende õiguste edendamise nimel;
5. väljendab muret soolise võrdõiguslikkuse ja valikuvastaste rühmade rahastamise märkimisväärse suurenemise pärast maailmas, sealhulgas ELis; kutsub komisjoni üles kasutama kõiki olemasolevaid vahendeid tagamaks, et soolise võrdõiguslikkuse ja naiste õiguste, sealhulgas reproduktiivõiguste vastased organisatsioonid ei saaks ELi rahalisi vahendeid;
6. nõuab tungivalt, et liikmesriigid dekriminaliseeriks abordi täielikult kooskõlas WHO 2022. aasta suunistega ning kõrvaldaksid ohutu ja seadusliku abordi ning seksuaal- ja reproduktiivtervise ja -õiguste kättesaadavuse takistused ning võitleksid nende vastu; kutsub Poolat ja Maltat üles tunnistama kehtetuks abordi keelustamist ja piiramist käsitlevad seadused ja muud meetmed; nõuab tungivalt, et Poola ametivõimud seaksid prioriteediks seadusandlikud jõupingutused, et tagada võimalikult kiiresti täielik juurdepääs ohutule ja seaduslikule abordile; nõuab tungivalt, et Malta ametivõimud dekriminaliseeriks viivitamata abordi ning tagaksid juurdepääsu ohutule ja seaduslikule abordile kooskõlas WHO 2022. aasta suunistega;
7. nõuab tungivalt, et liikmesriigid tagaksid diskrimineerimiseta juurdepääsu ohututele, seaduslikele ja tasuta aborditeenustele, sünnieelsetele ja emade tervishoiuteenustele ja -toodetele, vabatahtlikule pereplaneerimisele, rasestumisvastastele vahenditele, noortesõbralikele teenustele ning HIVi ennetamisele, ravile, hooldusele ja toetusele;
8. mõistab hukka asjaolu, et mõnes liikmesriigis keelduvad arstid ja mõnel juhul ka terved meditsiiniastutused nn südametunnistuse klausli alusel abordi tegemisest; taunib asjaolu, et seda klauslit kasutatakse sageli ka olukordades, kus iga viivitus võib ohustada patsiendi elu või tervist;
9. kutsub liikmesriike üles tagama kõigile juurdepääsu kõigile seksuaal- ja reproduktiivtervise ja -õiguste teenustele, sealhulgas põhjalikule, eakohasele ja tõenduspõhisele seksuaal- ja suhteharidusele, kvaliteetsetele, kättesaadavatele, ohututele ja tasuta rasestumisvastastele vahenditele ja toodetele ning pereplaneerimise alasele nõustamisele, pöörates erilist tähelepanu eri nahavärviga naistele, roma naistele, vanematele naistele, madalama haridustasemega naistele, LGBTIQ+-inimestele,

puuetega naistele, noorukitele, sisserrännanud naistele, sealhulgas ebaseaduslikele rändajatele ja vallalistele naistele;

10. kutsub liikmesriike ja kohalikke omavalitsusi üles suurendama kulutusi programmidele ja otsetoetusi struktuuridele, sealhulgas tervishoiu- ja pereplaneerimisteenustele ning muudele selles valdkonnas tegutsevatele organisatsioonidele;
11. nõuab tungivalt, et liikmesriikide valitsused muudaksid abordimeetodid ja -protseduurid arstide ja meditsiiniüliõpilaste, eelkõige günekoloogiaüliõpilaste õppekava kohustuslikuks osaks;
12. kutsub kõiki liikmesriike üles kaotama abordi õiguslikud, rahalised, sotsiaalsed ja praktilised takistused ja piirangud, sealhulgas need, mis mõjutavad ebaproportsionaalselt vaesuses elavaid naisi, eelkõige rassistatud naisi, sealhulgas mustanahalisi ja etnilistesse vähemustesse kuuluvaid naisi, ning üksikvanemaga leibkondades elavaid naisi;
13. tunnistab kodanikuühiskonna organisatsioonide ning seksuaal- ja reproduktiivtervise ja -õiguste kaitsjate olulist rolli seksuaal- ja reproduktiivtervise ja -õiguste pakkujate ja toetajatena ning julgustab neid oma tööd jätkama; nõuab, et EL ja liikmesriigid tagaksid ja toetaksid poliitiliselt kodanikuühiskonna tegutsemisruumi ELis kodanikuühiskonna strateegia kaudu, et tagada inimõiguste kaitsjate kaitsemehhanismi kaudu naiste ning seksuaal- ja reproduktiivtervise ja -õiguste kaitsjate kaitse ning toetada neid rahaliselt, eelkõige kodanike, võrdõiguslikkuse, õiguste ja väärtuste programmi kaudu; kutsub liikmesriike üles parandama programmi „EL tervise heaks“ kaudu juurdepääsu seksuaal- ja reproduktiivtervishoiu teenustele, sealhulgas abordile;
14. nõuab lisaks, et EL tegutseks selle õiguse kaitsjana ja muudaks selle tunnustamise peamiseks prioriteediks läbirääkimistel rahvusvahelistes institutsioonides ja muudel mitmepoolsetel foorumitel, nagu Euroopa Nõukogu ja ÜRO; nõuab, et EL ratifitseeriks Euroopa inimõiguste konventsiooni,
15. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule ja komisjonile.